

Mars, 2012

Till
Hiertanämnden,
Publicistklubben

Bevakning av demokratiprocessen i Burma

Stipendierapport från Daniel Bengtsson

Januari 2012 tilldelades jag ett stipendium på 22 000 kronor från Hiertanämnden för att ur någon synvinkel bevaka demokratiprocessen i Burma. Syftet var att ta reda på hur landet utvecklats sedan min senaste studie 2004.

2004 beviljades jag SIDA:s Minor Field Studies-stipendium för att göra fältarbete i Burma för min C-uppsats i journalistik. Min uppsats belyste burmesisk exiljournalistik, och de journalister som flytt, från diktaturens Burma, till Thailand för att därifrån rapportera om utvecklingen i deras hemland. Jag tog mig även in i Burma för att på plats bevittna de förhållanden som beskrevs.

I tre veckor i december 2012 åkte jag tillbaka till Burma och intervjuade FN-personal, dokumentärfilmare, journalister och representanter från demokratirörelsen och oppositionspartiet National League for Democracy, NLD för att skapa mig en bild av vad som skett i landet sedan 2004.

Det var intensiva och lärorika veckor i Rangoon där mycket hade förändrats, huvudsakligen till det bättre ur min synvinkel. Människor var öppnare, många diskutera politik helt öppet på restauranger och flera medier bedrev nyhetsbevakning och dokumentärt arbete helt öppet, vilket verkat helt otänkbart för bara något år sedan. Irrawaddy Magazine, ett av de senaste tio årens mest betydelsefulla exilmedier, hade samma månad startat upp sin första redaktion i Burma.

Under mitt besök anordnades även landets första utländska konsert, när MTV och Jason Mraz besökte Rangoon för att hålla en konsert till förmån för offer för trafficking. På flera sätt kändes utvecklingen plötsligt jämförbar med när Berlinmuren revs och Östtyskland öppnades upp för västvärlden.

Resan har bidragit till att min kunskap om den nuvarande situationen i Burma har ökat väsentligt och på ett sätt som vore otänkbart om jag inte hade varit på plats och sett det med egna ögon. I och med att jag hade mycket kontakt med FN:s flyktingorgan UNHCR så fick jag också en bra inblick i det internationella utvecklingsarbete som bedrivs i landet..

Trots att jag hela tiden har haft ett öga på händelseförloppet i Burma, genom exilmedier och uppdateringar från frivilligorganisationer, så har resan i allra högsta grad åter väckt min nyfikenhet på utvecklingen i landet och skapat bra kontakter för fler framtida besök.

Mitt huvudsakliga fältarbete i Rangoon utmynnade i att jag följde en grupp unga dokumentärfilmare vid Yangon Film School. Deras berättelser blev utgångspunkten för hur arbetet för media har förändrats under de senaste åren. De kunde ge en tydlig bild av hur handlingar som de tidigare fängslats för numera kunde utföras i stort sett helt öppet och filmer som de tidigare tvingats smuggla ut för publicering under falska namn utomlands nu kan visas öppet inför publik på biografier i Rangoon.

Resan har hittills resulterat i ett TV-inslag för SVT Aktuellts utrikesmagasin Utblick om 6 minuter

den 16 januari. Inslaget, med fokus på yttrandefrihet, som jag filmat, redigerat och själv varit reporter för följdes av en diskussion i studion med Jesper Bengtsson, chefredaktör för Omvärlden och ordförande i Burmakommittén, om utvecklingen för medier och demokrati i Burma.

Ett problem, om jag nu kan kalla det så, var att från det att jag fick stipendiet tills dess att jag kunde påbörja min resa till Burma, hann det ske såpass mycket inom landet att de flesta av mina planerade studier och reportageidéer hann bli inaktuella på grund av att de redan täckts upp av andra medier som besökt landet då det öppnades upp avsevärt under 2012. Vilket jag naturligtvis ser som förtjänstfullt för utvecklingen i Burma.

Daniel Bengtsson

Det här användes pengarna till:

Stipendiet om 22 00 kronor nyttjades huvudsakligen till flygbiljetter till Bangkok/Rangoon (8900kr + ca 1500 kronor) samt inrikes resor, kost och logi i Burma, men även för viss utrustning i form av minneskort till kamera samt mikrofon och resestativ för densamma.

Bilagor:

Flygbiljetter med SAS Stockholm-Bangkok t/r

Flygbiljetter med AirAsia Bangkok-Yangon t/r